

Visitatie lidscholen Nederlandse Dalton Vereniging

Visitatieverslag

Zie handleiding visitatie lidscholen
(Gebaseerd op Toetsingskader Erkenning Daltoninstellingen)

Naam school	Daltonschool Ees
Adres	Schoolstraat 4
Postcode en plaats	9536 PN Ees
E-mailadres school	obs-daltonschool lees@opoborger-odoorn.nl
Directeur/ clusterdirecteur	G. Hagénus/ I. Roelfsema
Teamleider	
Daltoncoördinator	
Aantal groepen/ klassen (VO)	4
Aantal leerlingen	62
Populatie (PO)/ schoolsoort (VO)	Afkomstig uit diverse dorpsgemeenschappen
Aantal leraren	8
In bezit van Daltoncertificaat	8
Bezig met Daltoncursus	
Nevenvestigingen	nee
Stand van zaken inspectie	basisarrangement
Visitatie team	
Voorzitter	
Lid 1.	
Lid 2.	
Lid 3.	
Lid 4.	
Lid 5.	
Datum visitatie	11 - 04 - 2016
Soort visitatie	1 ^e licentieverlenging
	2e licentieverlenging
	licentieverlenging
	x versnelde visitatie licentieverlenging
	Visitatie na bezwaarprocedure

Commissies visitatie PO en VO
Nederlandse Dalton Vereniging
Bezuidenhoutseweg 251-253
2594 AM Den Haag
Tel. 070 - 331 52 81
bestuursbureau@dalton.nl

0. Realisering aanbevelingen vorige visitatie

niet van toepassing bij 1^e licentieaanvraag

aanbeveling 1.

mogelijkheden tot reflectie en planning verbeteren. Werkroosters zichtbaar maken in de klas.

evaluatie school

De mogelijkheden tot reflectie en planning zijn verbeterd. In alle groepen wordt dagelijks en/of wekelijks gereflecteerd. Iedere groep doet dit op zijn eigen manier, maar er is duidelijk een opbouwende doorgaande lijn te zien. Dit wordt uitgebreid besproken in het Daltonbeleidsplan in paragraaf 6.7.

Ook hangen in alle klassen agendaborden, zodat voor de kinderen duidelijk te zien is welke activiteit op welk moment plaatsvindt. Er is plek voor planning en realisatie op de taakbrief.

bevindingen visitatieteam

De werkroosters zijn zichtbaar in elk lokaal. Er is vanuit een DOP een duidelijke inzet op reflectie. Er is gekozen voor het Ees-formulier, waarbij leerlingen zich voorbereiden voor een reflectiegesprek, evt. diagnostisch gesprek. Het gesprek wordt tevens benut voor de invulling van de nabije toekomst, zoals bijvoorbeeld de toets periode met de daarbij behorende taken voor de leerling. Er is een nieuw planbord voor kleuters, gebaseerd op een zelf-ontwikkelde systematiek : DORR.

aanbeveling 2.

Daltonbeleidsplan dalton specifiek maken met verwijzingen naar andere plannen. Dalton duidelijker zichtbaar laten zijn tijdens bijv. de zaakvakken. Niet alleen tijdens de ochtenduren.

evaluatie school

Het daltonbeleidsplan is aangepast.

Er wordt op meerdere momenten op daltonwijze gewerkt. Ook tijdens zaakvakken, beschreven in het daltonbeleidsplan, paragraaf 6.9. en het keuze-uur, paragraaf 6.11 is hier ruimschoots aandacht voor.

Voor het werken tijdens de zaakvakken zijn jaarplannen geschreven, waarin de daltonaspecten naar voren komen.

bevindingen visitatieteam

Het daltonbeleidsplan is zeer uitgebreid; er zijn diverse koppelingen van en naar het schoolplan etc.

De zaakvakken worden op daltonwijze vormgegeven. Er is een les geobserveerd waarbij leerlingen het onderwerp kiezen, de verwoording en of andere wijze van verwerken en presenteren.

1. Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen

Indicatoren op leerlingniveau

1.1	De leerling neemt verantwoordelijkheid voor de verwerking van zijn taak.
1.2	De leerling legt waar nodig verantwoording af aan zijn leraren, zijn medeleerlingen en zijn ouders over de verwerking van zijn taak.
1.3	De leerling is actief betrokken bij zijn eigen (leer)werk.
1.4	De leerling draagt zorg voor zijn leeromgeving.

evaluatie school

Vanaf groep 4 wordt rekenen door de kinderen zelf nagekeken. Vanaf groep 5 komt spelling daarbij. De leerlingen krijgen steeds meer verantwoordelijkheid doordat de leerkrachten vanaf groep 7 het rekenwerk in principe niet meer nakijken, maar het de verantwoordelijkheid van de kinderen laat zijn om extra instructie te vragen of niet.

Vanaf groep 1 worden er eisen gesteld aan het opruimen van gebruikte materialen. De hulpjes/klassendienst zijn hier verantwoordelijk voor. Zij controleren aan het eind van de dag of de leeromgeving netjes is.

We zouden graag willen dat meer kinderen lessen gaan maken al voordat de instructie is gegeven. Kinderen zouden zelf moeten kunnen kiezen of ze vinden dat ze instructie nodig hebben of niet. N.a.v. de resultaten van de gemaakte les, wordt dan met de leerling overlegd of hij de instructie nog moet volgen.

bevindingen visitatieteam

Vanuit de leerling en de leerkrachten wordt bevestigd dat de leerlingen zelf verantwoordelijk zijn voor de controle van gemaakt werk. De leerkracht behoudt overzicht door in het logboek bij te houden of de leerlingen verlengde dan wel geen instructie heeft gevraagd. Op basis waarvan na toetsing met de leerling wordt gekeken naar het vervolg.

Er is sprake van voortoetsen, op basis waarvan de leerling overlegt met de leerkracht welke instructie en of verwerking de meest efficiënte keuze is. Deze vorm van werken zal verder worden ingevoerd.

Indicatoren op leraarniveau

1.5	De leraar kan loslaten en schenkt vertrouwen aan zijn leerlingen. Hij biedt hiervoor een kader waarbinnen de leerlingen hun eigen leerproces kunnen vormgeven.
1.6	De leraar houdt rekening met verschillen en creëert maatwerk dat zichtbaar is in de taakinhoud.
1.7	De leraar begeleidt zijn leerlingen en geeft waar nodig sturing, op zo'n manier dat de leerlingen zich vaardigheden eigen kunnen maken om de leerdoelen te behalen en de taak te kunnen volbrengen.

evaluatie school

De leerkracht geeft de leerlingen vertrouwen door een leerling n.a.v. een zeer goede rekentoets de gelegenheid te bieden om het volgende rekenblok zelfstandig voor te bereiden en de voortoets te maken. N.a.v. de resultaten van deze voortoets wordt de inhoud van de volgende taak voor de leerling bepaald. Dit start halverwege groep 5.

We willen deze manier van werken doorvoeren in groep 7/8.

We willen kinderen meer stimuleren om zelf te bepalen of hij wel of niet met instructie meedoet.

bevindingen visitatieteam

Er is duidelijk vertrouwen in de leerlingen bij de instructiefase aan 1 deel van de groep, het andere deel plant, kiest, kiest plek etc. en gaat zelfstandig aan het werk. Zoals vermeld wordt gekeken naar de wenselijkheid voor instructie voor leerlingen. Dit vanuit het standpunt dat instructie kan vertragen én de mogelijkheid tot eigen verantwoordelijkheid nemen voor de benodigde instructie.

Indicatoren op schoolniveau

1.8	Op de school heerst een cultuur van vertrouwen.
1.9	Leraren en overige medewerkers kunnen omgaan met verantwoordelijkheid en het aangeven van grenzen.
1.10	Leraren en overige medewerkers komen de afspraken na.
1.11	De brede algemene vorming van leerlingen is richtinggevend.
1.12	Het onderwijs wordt gegeven in een lerende organisatie waar leerlingen en leerkrachten zich kunnen ontwikkelen naar hun mogelijkheden.

evaluatie school

Er heerst op school een cultuur van vertrouwen. Het team werkt nu voor het 2^e jaar in deze samenstelling. Collega's raken steeds meer op elkaar ingespeeld en maken gebruik van elkaars kwaliteiten.

bevindingen visitatieteam

Het visitatieteam ziet verschillende vormen van overleg en implementatie van ingezette vernieuwingen, die door de individuele leerkracht zijn geïnstigeerd. Het visitatieteam spreekt de hoop uit dat de bestuurder deze teamspirit zal kunnen ondersteunen door het team zich verder in deze samenstelling te laten ontwikkelen. Dit zal het niveau van het daltononderwijs zeker ten goede komen.

2. Zelfstandigheid

Indicatoren op leerlingniveau

2.1	De leerling neemt zelf initiatieven om zijn leerdoelen te bereiken.
2.2	De leerling vraagt hulp van anderen en helpt anderen als zij hem/ haar om hulp vragen.
2.3	De leerling bepaalt mede hoe (werkvorm, tempo, plaats, tijd) hij/zij werkt aan de gestelde doelen.
2.4	De leerling kan omgaan met uitgestelde aandacht.
2.5	De leerling krijgt de gelegenheid het gemaakte werk zelfstandig na te kijken.

evaluatie school

Vanaf groep 1 helpen kinderen elkaar met de dagelijkse bezigheden, bijv. het veters strikken of een beker open draaien. Leerlingen vanaf groep 3 gebruiken het dalton-blokje. Zo is ook zichtbaar of ze beschikbaar zijn om een andere leerling te helpen. Leerlingen kiezen zelf een werkplek.
 In groep 1/2 wordt een symbool gebruikt om aan te geven dat er zelfstandig gewerkt wordt. In deze groep wordt ook gebruik gemaakt van de kleurenklok om een periode zelfstandig te werken.
 Leerlingen kijken zelf hun gemaakte werk na.

bevindingen visitatieteam

Het team moet kijken of de gelegenheid tot zelfstandig nakijken kan worden uitgebreid. Te denken valt aan andere leerdomeinen, maar ook intercollegiaal nakijken (zoals bij opstellen: de dialoog aangaan na elkaars opstel te hebben gelezen). Denk ook aan coöperatieve werkvormen. Vanaf groep 1/2 zijn leerlingen gesterkt met ongeveer 15 coöperatieve werkvormen; deze zijn een uitstekende basis voor samenwerken en leerkracht-onafhankelijk werken.

Indicatoren op leraarniveau

2.6	De leraar creëert de randvoorwaarden (taakgerichte werksfeer, organisatie, opdrachten/taken, materialen) die de leerlingen in staat stellen zelfstandig te kunnen werken, zodat zij in hun eigen tempo en op hun eigen wijze kunnen leren.
2.7	De leraar stimuleert leerlingen initiatieven te nemen en te tonen.
2.8	De leraar biedt ruim tijd aan leerlingen om zelfstandig te kunnen werken.
2.9	De leraar creëert voor de leerlingen de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.

evaluatie school

De ruimte “het Zonnetje” wordt opnieuw ingericht met een aantal stilteplekken. We willen op deze manier de mogelijkheden om in stilte te werken vergroten. Kinderen hebben de mogelijkheid om onderwerpen/activiteiten passend bij hun interesse aan bod te laten komen tijdens het keuze-uur. De leerkracht biedt de kinderen de ruimte om dit uit te voeren. De leerlingenraad krijgt de ruimte om initiatieven te nemen, leerlingen kunnen ideeën voor de leerlingenraad in de daarvoor bestemde ideeënbus doen. In groep 1/2 zijn uitdagende speelleerhoeken ingericht om verschillende talenten te ontplooiën. Deze hoeken veranderen regelmatig van thema.

bevindingen visitatieteam

Het visitatieteam heeft diverse initiatieven waargenomen, waarbij leerlingen worden gestimuleerd om te komen tot eigenheid van activiteit. NB: het visitatieteam zou willen adviseren de leerlingenraad iets forser financieel te ondersteunen om met een iets hoger bedrag op jaarbasis meer initiatieven te kunnen ontplooiën. De leerlingen zijn te motiveren om eigen fondswerving te creëren en zien hier mogelijkheden.

Indicatoren op schoolniveau

2.10	De school creëert voor de leraren en overige medewerkers de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.
2.11	De school stimuleert leraren en overige medewerkers initiatieven te nemen en te tonen.

evaluatie school

Leerkrachten krijgen gelegenheid te experimenteren om nieuwe ontwikkelingen in gang te zetten. Andere leerkrachten leren hiervan. Het bestuur heeft in het recente verleden ook initiatieven/scholing van de leerkrachten gesteund.

bevindingen visitatieteam

Dit team leert sterk met en van elkaar. Dit is te zien aan de implementatie van de verschillende dalton-ontwikkelplannen van de nieuw afgestudeerde daltonleerkrachten. Daarnaast mag niet onbenoemd blijven het DORR-systeem, opgezet door een van de leerkrachten.

3. Samenwerking

Indicatoren op leerlingniveau

3.1	De leerling benut de gegeven tijd en gelegenheid om te oefenen en zich te bekwamen in samenwerkingsvaardigheden.
3.2	De leerling werkt op respectvolle wijze samen met leraar en medeleerlingen.

evaluatie school

We willen meer coöperatieve werkvormen gebruiken. Tijdens creatief en zaakvakken is er veel samenwerking door verschillende werkvormen aan te bieden. De leerlingen krijgen de mogelijkheid geboden om op de gang samen te werken aan taakwerk.

bevindingen visitatieteam

Bij de kleuters is er reeds de mogelijkheid te kiezen uit 15 coöperatieve werkvormen, het visitatieteam is hier zeer van geporteerd. Er zijn diverse werkplekken gecreëerd door verhoogde hoeken in de lokalen aan te brengen, dit naast de werkplekken op de gang en in de stilleruimte. Deze fungeren als stilleruimtes in het lokaal.

Indicatoren op leraarniveau

3.3	De leraar werkt op respectvolle wijze samen met collega's en leerlingen.
3.4	De leraar geeft samen met collega's vorm aan de taak of leertaken, zoals deze in de school zijn afgesproken.
3.5	De leraar kan verschillende vormen en niveaus van samenwerken toepassen.
3.6	De leraar schept een pedagogisch veilig klimaat voor samenwerking met de leerlingen en tussen de leerlingen onderling.

evaluatie school

Leerkrachten experimenteren dit schooljaar met coöperatieve werkvormen. Er wordt nagedacht over een eventuele teamscholing op het gebied van coöperatieve werkvormen voor het schooljaar 2016-2017.

bevindingen visitatieteam

Er zijn diverse werkvormen waargenomen waarbij samenwerken ook groepoverstijgend plaatsvindt. Voorbeelden zoals tutorlezen, spelen op het plein.

Indicatoren op schoolniveau

3.7	De school is een leefgemeenschap waarbinnen leerlingen, leraren en overige medewerkers op een zichtbare wijze samen leven en werken.
3.8	De school is een leerplek waar leerlingen en leraren al samenwerkend van en met elkaar leren.
3.9	De school is een veilige oefenplek voor democratisering en socialisering.

evaluatie school

Op de gang zijn plekken waar samengewerkt kan worden. Jonge en oudere kinderen werken samen, leren van en met elkaar tijdens bijvoorbeeld het keuze-uur duo-lezen of gezamenlijke activiteiten als de herfstochtend, koningsspelen.

bevindingen visitatieteam

Door ouders en leerlingen wordt dit bevestigd; er is zeer veel waardering voor het groep doorbroken activiteiten aanbieden op de school. Het levert een verbondenheid met elkaar op, waarbij de jongsten en de ouderen zich beiden gewaardeerd weten.

4. Reflectie

Indicatoren op leerlingniveau

4.1	De leerling maakt een planning voor zijn taakwerk.
4.2	De leerling stuurt zijn planning bij door de voortgang te overzien.
4.3	De leerling beziet het behaalde eindresultaat kritisch en neemt leerpunten mee naar een volgende planning van zijn taak.
4.4	De leerling reflecteert op zijn eigen gedrag en dat van zijn medeleerlingen.

evaluatie school

In iedere groep wordt gereflecteerd. Dit is in het beleidsplan omschreven in paragraaf 6.7. Deze manier van reflecteren is nog in ontwikkeling. De leerlingen ervaren de reflectiegesprekken als positief.

bevindingen visitatieteam

Het visitatieteam heeft de gelegenheid gekregen om diverse formulieren in te zien, en heeft Eesformulier en het gesprek waargenomen. Het gesprek kent de componenten diagnostisch gesprek, de zone van de nabije toekomst en de gevolgen voor dit kind in het bijzonder.

Ouders vinden dit een zeer goed initiatief en ervaren dat het kind meer eigenaarschap ervaart. Het is tevens onderwerp van gesprek aan het thuisfront.

Indicatoren op leraarniveau

4.5	De leraar zet verschillende reflectiemethoden in.
4.6	De leraar laat leerlingen reflecteren op de samenwerking.
4.7	De leraar laat leerlingen feedback geven op zijn eigen functioneren.
4.8	De leraar is in staat om kritisch naar zijn werk te kijken en gebruikt evaluatie, reflectie en feedback van anderen om zich verder te ontwikkelen.

evaluatie school

Verschillende reflectiemethoden worden regelmatig in het team besproken. Het reflectieformulier is ontworpen, maar kan natuurlijk nog worden aangepast. Uiteindelijk zullen de reflectieformulieren een onderdeel van het portfolio van de kinderen worden.

bevindingen visitatieteam

Het reflectieformulier is nog in een pril stadium, er wordt gekeken naar mogelijkheden voor het jongere kind. Dan wel, of het mogelijk is dit onder te brengen in een portfolio-vorm.

Indicatoren op schoolniveau

4.9	De school stelt leraren en overige medewerkers in de gelegenheid van en met elkaar te leren.
4.10	De school hanteert een doorgaande lijn m.b.t. reflectie op leerlingniveau.

evaluatie school

De doorgaande lijn wb. reflectie is beschreven in het beleidsplan, paragraaf 6.7. Tijdens teamvergaderingen wordt dit onderwerp regelmatig besproken.

bevindingen visitatieteam

Ook het schoolteam reflecteert op handelen en bespreekt met elkaar nieuwe initiatieven en opbrengsten. Het team is zeer gedreven en enthousiast, ouders bevestigen dit met veel sprekende voorbeelden.

5. Effectiviteit/ doelmatigheid

Indicatoren op leerlingniveau

5.1	De leerling behaalt zijn leerdoelen die passen bij zijn persoonlijke ontwikkeling.
5.2	De leerling gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn leertijd.
5.3	De leerling is actief bezig met de taak en maakt efficiënt gebruik van zijn keuzemogelijkheden.

evaluatie school

De kleurenklok zorgt voor effectiviteit bij de kleuters. Ze zijn bewust bezig met hun opdracht en de tijd die ze daarvoor hebben.

We hopen dat de keuze van een werkplek effectiviteit van het werken bevordert. Sommige leerlingen leren effectief te werken door vallen en opstaan.

bevindingen visitatieteam

Het team heeft gekozen voor de lokalen als stiltewerkplekken, de gangen juist voor overleg-activiteiten etc. Het vallen en opstaan is een middel om met elkaar te reflecteren op handelen en opbrengsten. Er zijn ideeën om te komen tot verdere effectuering van het taakformulier.

Indicatoren op leraarniveau

5.4	De leraar behaalt zijn leerdoelen.
5.5	De leraar gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn lestijd.
5.6	De leraar zorgt voor afwisseling van leeractiviteiten tijdens de les.
5.7	De leraar stemt de instructie en het leerstofaanbod af op de leerbehoeften en leermogelijkheden van zijn leerlingen.
5.8	De leraar daagt leerlingen uit het beste uit zichzelf te halen.
5.9	De leraar geeft leerlingen een uitdagende motiverende taak die past bij het niveau, de interesse en het (werk)tempo van de individuele leerling.
5.10	De leraar analyseert de leerproblemen van leerlingen die de leerdoelen niet halen.

evaluatie school

Instructie volgens het IGDI-model komt effectiviteit ten goede.

Door de keuzetaak aantrekkelijker te maken, wordt er effectiever gewerkt.

bevindingen visitatieteam

Kanttekening: IGDI: verplicht instructie bijwonen is ook een vorm van moeten wachten. Effectiviteit ook in voortoetsing blijven vormgeven. Er wordt momenteel gekeken naar een taakformulier in het laatste kwartaal van groep 2, dit om te komen tot een betere overgang naar groep 3.

Indicatoren op schoolniveau

5.11	Het onderwijs is door een efficiënte inrichting van tijd, ruimte en middelen doelmatig en gericht op het behalen van de noodzakelijke opbrengsten.
5.12	De school hanteert een doorgaande lijn van de daltoncompetenties van leerlingen en personeel.
5.13	De school biedt leerlingen ondersteuning en/of passende zorg als zij de leerdoelen niet halen.

evaluatie school

Op schoolniveau is een doorgaande lijn is dagritme/weekritme. Vanaf groep 3 hangen er agendaborden in de klas.
Er is ook een doorgaande lijn te zien in de taakbrieven.
Om passende zorg aan leerlingen te bieden signaleren we leerproblemen vroegtijdig.

bevindingen visitatieteam

De ouders bevestigen dat leerproblematiek vroegtijdig worden herkend en passende zorg wordt ingezet. Zowel leer technische als sociaal emotionele problematiek. In de groepsplannen en de logboeken worden zodanig aantekeningen gemaakt dat deze benut kunnen worden voor de voortgang van de leerling.

6. Borging

Indicatoren op schoolniveau

6.1	De school werkt planmatig aan de daltonontwikkeling en beschrijft dit in een daltonbeleidsplan.
6.2	De school geeft aan hoe de daltonontwikkeling wordt aangestuurd, bv. door een daltoncoördinator.
6.3	De school draagt haar daltonidentiteit uit. (schoolgids, website, folders etc).
6.4	De school heeft daltonscholing in het scholingsplan opgenomen.
6.5	De school benut de daltonmogelijkheden van het gebouw.
6.6	De school enquêteert regelmatig de leraren, de ouders en de leerlingen over de daltonontwikkeling en de kwaliteit van het daltononderwijs.
6.7	De school is actief betrokken bij dalton-regioactiviteiten, waarbinnen zij vertegenwoordigd is.
6.8	De leerlingen worden betrokken bij de daltonontwikkeling van de school.
6.9	De ouders worden betrokken bij het ondersteunen van de daltonontwikkeling van de school.
6.10	Het schoolbestuur ondersteunt de school in haar daltonontwikkeling.

evaluatie school

Het daltonbeleidsplan is aangepast.
Alle leerkrachten zijn in het bezit van een Daltoncertificaat. Het schoolbestuur heeft hier aan bijgedragen.
De teamleider en Daltoncoördinator bezoeken de Daltonregiobijeenkomsten.
Het hele team gaat naar de Daltonregiodag, die eens in de 2 jaar wordt georganiseerd. Dalton staat zeer regelmatig op de agenda van de teambijeenkomsten.

bevindingen visitatieteam

De regiocoördinator bevestigt de schoolbetrokkenheid. Het bestuur wil bijdragen aan scholing en personele facilitering om dalton verder vorm te geven. Het daltonhandboek is uitgebreid en actueel.

Overige opmerkingen school

(nog niet in zelfevaluatie opgenomen, maar wel relevant)

Uit de gesprekken met leerlingen

De leerlingenraad functioneert sinds 2 jaar en bestaat uit leerlingen van de groepen 5 tot en met 8. Ze worden gekozen n.a.v. hun eigen motivatie en verwoording hiervan in de groepen. Ze weten duidelijk te verwoorden op basis waarvan zij zijn gekozen: kunnen luisteren en inlevend vermogen. Ze zijn bereid een ander kans te geven voor zitting in de leerlingenraad bij de volgende verkiezing. Ze hebben een duidelijke taakverdeling en worden ondersteund door een leerkracht. (leerling is de voorzitter) Ze hebben een uiterst klein budget. Bedankten ons voor de aangedragen ideeën om extra budget te krijgen. Waren echte ambassadeurs voor de school en weten hun medeleerlingen goed te motiveren (vuil opruimen).

Uit de gesprekken met leraren en ondersteunend personeel

Er zijn leerkrachten aan het team toegevoegd vanuit een andere daltonschool. Zij hebben hun kennis en vaardigheden aan die van het team toegevoegd. Er is sprake van een grote motivatie om de school positief te profileren; dit mede ingegeven door de opheffingsnorm van 49 leerlingen. Maar sterker nog door de waardering van ouders en leerlingen voor het schoolklimaat en het brede leren van de leerling.

Uit de gesprekken met de schoolleiding

Na de vorige visitatie heeft er een directiewissel plaatsgevonden. De huidige directeur is enthousiast en bevlogen als het gaat om de vormgeving van dalton én de school. Zij heeft met het team gekeken naar de aanbevelingen en de eigen waarnemingen van het team. Er is op veel dalton-fronten hard gewerkt. Dit stimuleert om tot verdere stappen te komen.

Uit de gesprekken met ouders

We spraken met zeer enthousiaste ouders, 3 van de 4 ouders hebben met hun kinderen eerst een andere school bezocht. Zij moeten soms ver rijden om hun kind(eren) naar Ees te brengen, terwijl de dichtstbijzijnde school op loopafstand ligt.

De school biedt een veilige vertrouwde (werk-)omgeving. Ouders noemen als positieve punten: het samenwerken tussen verschillende groepen. Leerlingen zijn taakbewust en kunnen plannen. (Eén ouder zei: mijn kind in groep 7 is verder v.w.b. plannen als het kind in 2VO). Wat verder wordt gewaardeerd:

- Er is sprake van onderling respect
- Het team is kundig in het onderkennen van (leer-)problemen*
- Het team speelt in overleg in op sociaal-emotionele problematiek
- Kleuters zijn al jong veel zelfstandiger.
- Heel positieve benadering.
- Eigen problemen beter oplossen, omgangsvormen en opgaan met elkaar.

De ouders die wij spraken zijn “zij-instromers” en hebben zeer bewust voor deze school gekozen. Zij zijn echte ambassadeurs van de school.

Ter illustratie worden genoemd de voorbeelden van een kind met een levensbedreigende allergie die bij ziekte wordt bezocht en via skype contact houdt met de groep. Daarnaast de ondersteuning in geval van scheiding van de ouders.

Uit de gesprekken met het bestuur

naam bestuurslid: Gerhardus Hagénus

Context: Er was sprake van 33% krimp in 4 jaren in de gehele stichting. Inmiddels een licht herstel van leerlingaantal. Dit op basis van een verbeterd imago, fusies en het feit dat een aantal scholen uit de “”zeer zwakke”” positie nu voorlopers zijn. De dalton- en de montessori school zijn de scholen met een geheel eigen smoel. Doordat de Stichting een financieel sterkere positie kent, zijn daardoor ook weer meer zaken mogelijk.

De stichting heeft de school gesterkt door daltonscholing en dalton-ambulantie te bekostigen; conform de afspraken tijdens de vorige visitatie.

De bestuurder is trots op de school:

De vorige directeur heeft een andere functie binnen het bestuur.

Het bestuur is zeer lovend over de (niet gecertificeerde) schoolleider, die het team op een hoger niveau heeft gebracht v.w.b. de drive en het denken over de inhoud van het daltononderwijs en daar met het enthousiaste team vorm aan te geven. Het bestuur belooft zeker stabiliteit in het team en zou het toejuichen als hun kennis en vaardigheden op andere scholen zou worden gedeeld, b.v. De ‘Weier in Odoorn.

De bestuurder wil investeren in het daltoncoördinatorschap.

Er is duidelijke progressie, daltonkernwaarden zijn nu doorleefd.
De directeur mag brutaler zijn en mag genieten van haar onbevangingheid en gedrevenheid.

Tijdens het eindgesprek:

Het bestuur spreekt zich nogmaals waardierend uit over de vorige visitatie: die heeft de vinger op de zere plekken weten te leggen.

Dit heeft tot bestuurlijke acties geleid, die de school de mogelijkheid bood zich te ontwikkelen.

Het visitatieteam van 2014 heeft de onderste steen bovengehaald waarop verder kon worden gebouwd.

Het zwevende vliegtuig heeft een take-off gemaakt!

beoordeling

nr	kernwaarden	ontwikkeling	
		O	V
0	Realisering aanbevelingen vorige visitatie *		X
1	Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen		X
2	Zelfstandigheid		X
3	Samenwerking		X
4	Reflectie		X
5	Effectiviteit- doelmatigheid		X
6	Borging		X

* niet van toepassing bij licentieverlening

Advies aan het bestuur van de NDV

	Advies	Criteria
	Licentie verlenen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde.
	Over twee jaar versnelde visitatie voor licentieverlening	Twee of meer onvoldoende kernwaarden
	Geen licentie verlenen	Na versnelde visitatie licentieverlening twee of meer onvoldoende kernwaarden
X	Licentie voor vijf jaar verlengen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie
	Over twee jaar versnelde visitatie (bij de vijfjaarlijkse visitatie)	Twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie
	Licentie intrekken	Na versnelde visitatie twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie

Aanbevelingen die met een plan van aanpak opgenomen worden in de schoolreactie

Aanbeveling	Omschrijving
Nr.1.	Breid de mogelijkheden tot zelfcorrectie uit door middel van andere leer-domeinen en interactieve vormen (coöp. corrigeren van opstellen etc.).
Nr. 2.	Probeer vorm te geven aan leerling gestuurd onderwijs, laat leerling meer kiezen op basis van interesse, werkvorm, presentatie etc. (de populatie kan meer verantwoordelijkheid en eigenaarschap aan).

slotopmerkingen

Het visitatieteam zou aanbevelen de mogelijkheid te onderzoeken om de ruimte boven te benutten voor een groep, dan wel voor extra werkplekken. Zeker in combinatie met een digibord is dit een uitstekende ruimte voor zelfstandig (ver)werken etc.

Er is grote waardering voor het vele werk en de vele ontwikkelingen die vorm hebben gekregen de afgelopen 2 jaren.

Oftewel het vliegtuig heeft een enorm goede take-off gerealiseerd!

Compliment! Zeker ook namens het bestuur.

Ondertekening voorzitter visitatieteam

naam	handtekening	datum

Schoolreactie op de visitatie

Overige opmerkingen en ervaringen m.b.t. het verloop van de visitatie. hierbij valt te denken aan: opstelling visiteurs, dagrooster, gevoerde gesprekken, etc.
 N.B. Dit zijn opmerkingen van de school zelf. Deze opmerkingen kunnen dus afwijken van de "slotopmerkingen" genoemd in het visitatieverslag.

Het bezoek aan onze school voelde als heel open, leerkrachten hadden niet het idee dat het om een beoordeling ging. Er werd met een "kritische vriendenblik" gekeken naar de manier van werken bij ons op school.

Er is veel contact met de leerlingen geweest. Dit is als prettig ervaren. De leerlingenraad heeft aangegeven dat ze een fijn gesprek gehad hebben. Ook zeggen ze blij te zijn met de tips die ze hebben gekregen.

Een enkele leerkracht gaf aan het jammer te vinden dat ze niet in een persoonlijk gesprek haar manier van les geven kon toelichten.

Kortom; het team heeft de visitatie zeer positief ervaren.

Plan van aanpak m.b.t. uitwerking aanbevelingen

aanbeveling 1. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	Breid de mogelijkheden tot zelfcorrectie uit door middel van andere leerdomeinen en interactieve vormen (coöp. corrigeren van opstellen etc.).
actie	Mogelijkheden tot aanpak van nakijken van rekenen ook toe te passen bij spelling bekijken. Dus zelfstandig na laten kijken en leerlingen zelf verantwoordelijk laten zijn voor het wel of niet vragen van extra uitleg door de leerkracht. Na het dictee bekijken of er voldoende hulp is gevraagd. Als dit niet het geval is de leerling de categorieën die onvoldoende worden beheerst laten herhalen tijdens het volgende blok. Als er voldoende hulp is gevraagd, dan de normale verlengde instructie en herhalingstaken aanbieden.
uitvoerenden	Leerkrachten
tijdvak	schooljaar 2016-2017
scholing/ externe ondersteuning	n.v.t.
toelichting	

aanbeveling 2. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	Probeer vorm te geven aan leerling gestuurd onderwijs, laat leerling meer kiezen op basis van interesse, werkvorm, presentatie etc. (de populatie kan meer verantwoordelijkheid en eigenaarschap aan).
actie	Tijdens de zaakvakken kinderen meer laten kiezen op welke wijze zij zich in een onderwerp willen verdiepen en op welke manier ze de opgedane kennis aan anderen presenteren. Ook zelf laten bedenken welke bronnen ze daarbij kunnen gebruiken. Bij de kleuters kinderen de kans geven om aan te geven over welk onderwerp ze meer willen weten of wat ze interessant vinden d.m.v. "bronnenonderzoek". Af en toe groepsdoorbrekend aan thema's werken en laten presenteren aan andere groepen.
uitvoerenden	leerkrachten
tijdvak	schooljaar 2016-2017 experimenteren, eind schooljaar 2016-2017 evalueren en dan eventueel verankeren.
scholing/ externe ondersteuning	n.v.t.
toelichting	

Ondertekening school en visitatievoorzitter voor gezien

naam	functie	handtekening	datum

Dit verslag wordt binnen drie weken na ontvangst (het liefst per e-mail als Wordbestand) opgestuurd naar de
visitatievoorzitter, die dit binnen vijf weken na de visitatie opstuurt naar de inhoudelijk medewerker visitaties van
de NDV.